

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

רשת ב'

לינק לקובץ: **לחץ כאן**

תוכנית: צבע הכסף - יומן כלכלה

תאריך: 06/10/2016

שעה: 16:51:15

רשת: רשת ב'

כותרת: סיגל סודאי- מנהלת האגף ליחסי עבודה באיגוד לשכות המסחר: זכויות העובדים

רונן פולק: דיברנו, את זוכרת, לפני כמה שבועות, גלית, על זכויותינו, העובדים, בחגים, בעצם מה מגיע לנו, מה לא מגיע לנו. אנחנו הולכים עכשיו בתקופה של חג, שבת, קצת עובדים, קצת לא עובדים. מי בעצם אמור לשאת בכל זה? כמה אנחנו העובדים צריכים לשלם על הדבר הזה? שלום **לסיגל סודאי**.

סיגל סודאי: שלום.

רונן פולק: **מנהלת האגף ליחסי עבודה באיגוד לשכות המסחר**. יש באמת הרבה אי וודאות וקיבלתי המון שאלות בנושאים האלה. קודם כל, יום ראשון, ערב חג למשל, מה עושה העובד, על מי זה נופל?

סיגל סודאי: מבחינת עבודה, זאת אומרת, עובד בעיקרון, לפי

החוק, אמור לבוא לעבוד בערב החג. פשוט היום עבודה קצר

יותר. זה או יום עבודה של שבע שעות בתשלום של שמונה, או

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House
96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת
דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

לינק לקובץ: **לחץ כאן**

תוכנית: צבע הכסף - יומן כלכלה

תאריך: 06/10/2016

שעה: 16:04:30

רשת: רשת ב'

כותרת: **רון סולומון- מנהל תחום תיירות מרפא באיגוד לשכות המסחר: מדינת ישראל**

רון פולק: אז מדינת ישראל מדורגת במקום השלישי בעולם בענף התיירות הרפואית לשנת 2016, כך עולה מהסקירה העדכנית של מרכז מחקר הבריאות הבין לאומי. מדינת ישראל שומרת למעשה על המקום השלישי, כך היה גם בשנים 2014 ו- 2015 ובמקום הראשון דורגה קנדה, במקום השני בריטניה. אנחנו כאמור במקום השלישי. במקום הרביעי סינגפור והודו במקום החמישי. האם מדובר בהישג שאנחנו ראויים להתגאות בו? תלוי את מי שואלים כמובן. שלום ל רון סולומון.

עו"ד רון סולומון: שלום שלום.

רון פולק: **מנהל תחום תיירות מרפא באיגוד לשכות המסחר.**

קודם כל ... תחום שאנחנו רואים להתגאות בו?

עו"ד רון סולומון: אנחנו אמורים להתגאות בו כי למעשה ישראל היא מעצמה ... רפואית בפרמטרים עולמיים. אנחנו מדברים על

26.77x31.71	1	6	עמוד	גלובס - שוק ההון	07/10/2016	55453804-4
איגוד לשכות המס - 35010						

לאחר חודשיים חיוביים, חודש שלילי לקרנות הנאמנות: 400 מיליון שקל נפדו בספטמבר

סך הנכסים המנוהלים בקרנות הנאמנות ירד ל-217 מיליארד שקל מעל 1.85 מיליארד שקל נפדו משוק תעודות הסל שבו מנוהלים כ-96.4 מיליארד שקל

הגרולים בתחום ניהול קרנות הנאמנות (מקום 8, 10, 8, בהתאמה). לצד בולט גם בית ההשקעות אנליסט שגייס החודש 193 מיליון שקל לקרנות המסורתיות שלו, כשמתחילת השנה מדובר על גיוס מצטבר של כ-1.2 מיליארד שקל לקרנות אלה. לצדו יש לציין לחיוב את הגוף הניהול היחיד שמגייס בקרנות המסורתיות - מיטב דש, שגייס לקרנות המסורתיות כ-1.3 מיליארד שקל, נטו, מתחילת השנה. עוד במגייסים הגופים הקטנים יותר: רוטשילד, סיגמא ומודלים, שגייסו מתחילת השנה מאות מיליוני שקלים, כל אחד.

מהצד השני השנה ממשיכה להיות קשה עבור כמה מהשמות הבולטים בענף ובראשם הראל פי, אקסלנס (שלאחרונה נודע כי הוא צפוי לאבד את פעילותו הגמל וההשתלמות שלו לטובת קבוצת הפניקס ששולטת בו) ואלטשולר שחם - שעד כה מומן היה מכוכבי הענף.

נמשכת העלטה בשוק תעודות הסל

ולסיום, כמה מיליון על שוק תעודות הסל, שבו מנוהלים כיום נכסים בשווי של כ-96.4 מיליארד שקל, ושבו מרגשת - עדיין - מגמת הפדיונות. "שוק תעודות הסל בישראל ממשיך בטלטלה ובמגמת הפדיונות", אמר רונן סולומון, מנהל תחום פיננסים ושוק ההון באיגוד לשכות המסחר. סולומון מוסיף כי "בספטמבר נפדו מעל 1.85 מיליארד שקל בנטו מתעודות הסל", כש"עיקר הפדיונות הם בתעודות על מדדי מניות בארץ (כ-750 מיליון שקל), תעודות על מדרי מניות בחו"ל (כ-485 מיליון שקל), ותעודות פיקדון (כ-410 מיליון שקל)".

עוד ציין סולומון כי "השיא של ענף תעודות הסל עמד על היקף נכסים מנוהלים של 121.6 מיליארד שקל, שנרשם בפברואר 2015", כאשר "מתחילת 2016 נפדו מתעודות הסל כ-7.8 מיליארד שקל, מתוכם כ-4.3 מיליארד שקל פדיונות בתעודות על מדרי מניות בחו"ל, כששמגר היו גיוסים של כ-600 מיליון שקל, בתעודות על מדרי מניות בארץ".

הגיוסים והפדיונות בשוק קרנות הנאמנות - ספטמבר 2016 במיליוני שקלים						
גוף מנהל	נכסים מנוהלים	נתח שוק	סה"כ הגיוסים בחודש החולף	סה"כ הפדיונות בחודש החולף	מזה: בקרנות המסורתיות	מזה: בקרנות המסורתיות
מיטב דש*	27,651	12.8%	-4	111	-812	1,319
פסגות	26,168	12.1%	-367	-253	-2,007	-1,328
מגדל שוקי הון	24,723	11.5%	-150	39	-2,172	-995
ילין לפידות	21,107	9.8%	174	174	-1,844	-1,844
הראל פי	19,335	9.0%	-644	-403	-5,446	-3,751
אלטשולר שחם	16,974	7.9%	68	-4	-2,933	-3,370
אקסלנס	15,936	7.4%	-578	-511	-4,530	-3,400
תור	10,363	4.8%	455	452	3,007	2,983
אי.בי.אי	9,901	4.6%	-119	-45	-1,911	-812
אילים	8,404	3.9%	550	550	3,607	3,607
מנורה מבטחים	8,368	3.9%	-175	-130	-1,393	-1,630
אלומות*	7,103	3.3%	-25	-25	-454	-454
אנליסט	5,250	2.4%	155	193	546	1,222
אפסילון	2,800	1.3%	-4	-4	-125	-125
רוטשילד	1,997	0.9%	1	1	422	422
אילון*	1,880	0.9%	47	55	-90	5
סיגמא	1,363	0.6%	59	59	733	733
מודלים*	562	0.3%	32	32	224	224
סה"כ קרנות בהוסטינג	5,571	2.6%	161	161	686	686
סה"כ	215,458	100%	-363	454	-14,494	-6,510

מקור הנתונים - דיווחי החברות, * ללא קרנות שבהוסטינג, לא כולל את נתוני תמרי פישמן קרנות נאמנות

שוק תעודות הסל בספטמבר 2016 במיליוני שקלים						
גוף מנהל	היקף נכסים	נתח שוק	יצירות/פדיונות בחודש החולף	יצירות/פדיונות בחודש החולף	מזה: בקרנות המסורתיות	מזה: בקרנות המסורתיות
תכלית של מיטב דש	28,561	29.6%	-651	-2,328	-7.0%	-7.0%
קסם של אקסלנס	27,382	28.4%	-654	-2,172	-6.7%	-6.7%
פסגות סל	27,160	28.2%	-445	-2,221	-7.3%	-7.3%
הראל סל	13,262	13.8%	-108	-1,064	-6.4%	-6.4%
סה"כ	96,365	100%	-1,859	-7,785	-6.9%	-6.9%

מקור נתונים: איגוד תעודות הסל בלשכת המסחר

"הפורטפוליו של אילים אינו כולל מוצרים גנריים כגון קרנות כספיות או מחקות, משום שבהם אין ערך מוסף לניהול ההשקעות המקצועי של החברה המבוסס על יכולות ייחודיות של אנליטיות ומחקר". לא רחוק ממנה ישנו מצטיין עקבי נוסף בשוק הנאמנות: בית ההשקעות מור, שאת הקרנות שלו מנהל אלי לוי. בסוף ספטמבר מור, שגייס מתחילת השנה כ-3 מיליארד שקל, כבר נמצא מעל רף 10 מיליארד שקל נכסים מנוהלים בקרנות. כך, אילים ומור - המגייסים הגדולים והשמות החמים של שוק קרנות הנאמנות זה זמן - נמצאים עתה בעשירייה הראשונה של השחקנים

כל האפיקים בתעשיית קרנות הנאמנות הניבו תשואות ממוצעות חיוביות עד כה ב-2016".

בולטים לחיוב: אילים ומור

ומה לגבי השחקנים עצמם? מתחילת השנה ארבעה גופים בולטים לחיוב ואליהם ניתן לצרף עוד שני גופים קטנים. מתחילת עם המגיס הגדול ביותר עד כה השנה: אילים, בניהול קובי שגב, שגייס בספטמבר כ-550 מיליון שקל כך שמתחילת 2016 הוא גייס סך מצטבר של כ-3.6 מיליארד שקל. באילים, שכבר מנהלים כ-8.4 מיליארד שקל בקרנות הנאמנות, מציינים כי

ומה מבחינת המשקיעים באמצעות קרנות הנאמנות? גורם אחר בשוק זה מסביר כי "ספטמבר היה חודש סביר למשקיעים בקרנות הנאמנות באפיקים המנייתיים, בארץ ובחו"ל, ששמרו על יציבות", תוך שהוא מסביר כי "האפיקים מניות בארץ והקרנות הגמישות מובילים את טבלת התשואות מתחילת השנה, עם עלייה ממוצעת של כ-8%". כך, הוא ממשיך, "בסיכום חודשי תעשיית קרנות הנאמנות כולה הניבה למשקיעים בה תשואה ממוצעת שלילית, נמוכה, בשיעור של מינוס 0.25%, כשמתחילת השנה מדובר על תשואה ממוצעת של כ-3.4%, כאשר

משמעותית מכ-840 מיליון שקל, לכמחצית מזה באוגוסט, ולכ-315 מיליון שקל בלבד בספטמבר". אותו גורם הוסיף כי "האפיקים שמוסיפים להיות דומיננטיים הם קרנות מניות בארץ, עם גיוס של 320 מיליון שקל והקרנות הגמישות, עם גיוס של 280 מיליון שקל". ועוד כמה מילים לגבי הקרנות הכספיות, שנפרדו מהן כמעט 7 מיליארד שקל השנה: כיום מנוהלים באפיק זה כ-20.4 מיליארד שקל בלבד, וזאת לעומת שאל של כ-61 מיליארד שקל, שנרשם לפני שנתיים בלבד - ביולי-ספטמבר 2014. צניחה אדירה של כ-67% בהיקף הנכסים בקרנות אלה בתקופה זו.

חאת רון שטיין

בספטמבר, שנעל את הרבעון השלישי של 2016, רשמו קרנות הנאמנות חודש שלילי נוסף, שמתווסף לשורה ארוכה למדי של חודשי פדיונות כשנתיים האחרונות. לאחר חודשיים חיוביים של גיוסים, מעוררים אך לא דרמטיים, שבו מנהלי קרנות הנאמנות להציג פדיונות מצרפיים, שהסתכמו בכ-400 מיליון שקל. בעקבות כך, שווי סך הנכסים המנוהלים בקרנות הנאמנות בישראל הצטמצם בחודש החולף במידה קלה לכ-217 מיליארד שקל. מדובר בקיטון של יותר מ-5% בהיקף כלל הנכסים המוחזקים עבור לקוחות קרנות הנאמנות ביחס לתחילת השנה הנוכחית, או נהולו נכסים בשווי של כ-229 מיליארד שקל. יחד עם זאת, עבור מנהלי קרנות הנאמנות הרבעון השלישי הוא חיובי למדי, כשבמשך שני שלישים ממנו נרשמו יצירות ברמת השוק. במהלך הרבעון גדל שווי הנכסים המנוהלים בשוק זה בכ-1% ביחס לסך של פחות מ-215 מיליארד שקל שנוהלו בקרנות הנאמנות בתום הרבעון השני.

פדיונות בכספיות גיוסים במסורתיות

התמונה ברמת השוק אף הופכת לחיובית למדי כשמתחילים מהיכן הגיעו הפדיונות והגיוסים. כך, בחודש החולף נרשמו פדיונות של יותר מ-600 מיליון שקל בקרנות הכספיות, שממשיכות להיות חלופת השקעות חסרת אטרקטיביות ברמות הריבית השוררות כיום, כשלצד זאת נרשמו פדיונות של כמעט 200 מיליון שקל גם בקרנות המחקות. מנגד, בקרנות המסורתיות נרשמו גם בספטמבר גיוסים, כשהן גייסו סכום מצרפי של כ-450 מיליון שקל. ובכל זאת, גם התמונה החיובית הזו קצת מסויגת וזאת משום שבחודשיים שקדמו לספטמבר נרשם בקרנות המסורתיות גיוס מצטבר של כ-2.1 מיליארד שקל. "גם בחודש החולף עיקר הגיוסים התמקד בקרנות אג"ח כללי, אשר גייסו כ-450 מיליון שקל", מציין גורם באחד ממנהלי קרנות הנאמנות בשוק, "וזאת בעוד שהגיוס בקרנות קונצרניות המשיך להיחלש

25.23x31.43	1	30	עמוד	גלובס - כותרת	10/10/2016	55485532-7
אוריאל לין - 35010						

צילום: חברות הכנסת

מליאת הכנסת. גל של חוקים ותקנות מכבידים

חקיקה ורגולציה יתר במשק אוריאל לין

כרסום שלטוני בצמיחה

בעשיר שחלף הוכיח המשק הישראלי יכולות צמיחה גבוהות, בשילוב עם יציבות מרשימה. התוצר העסקי בין השנים 2005-2015 יותר מהכפיל את עצמו - 107 מיליארד דולר לרמה של 222 מיליארד דולר.

במהלך עשיר זה, משנת 2004 ועד שנת 2007 הצמיחה אף נשקה ל-7%. המשבר העולמי שהתחולל בשנת 2008 נספג בישראל ביתר הצלחה מאשר בשאר המדינות. לא נרשמה צמיחה שלילית, ובשנת 2010 חזרנו שוב לצמיחה של 6.6%. כל זאת, תוך שמירה על יציבות המשק והפחתת יחס החוב הלאומי לתוצר. הישגים אלה זכו לתשומת לב ברחבי העולם, השקל הפך להיות לאחד מהמטבעות החזקים וכלכלת ישראל הגיעה כחזקה. אולם, כנראה שיש בנו משהו שמונע שמירה על הצלחה, שכן מערכת שלטונית עיוורת כרסמה בהדרגה בהישגים אלה.

במהלך תקופת צמיחה זו התבססה מגמת חקיקה ורגולציה בה הוכיחו ממשלות ישראל, כנסת ישראל והרגולטורים השונים את מרצם ותאבונם בפתרון בעיות באמצעות הספת עוד ועוד חכברות על גב המגזר העסקי. היינו עדים לשטף יזומות חקיקה או יזומות רגולטוריות, בחקיקה שלא היה לה אח ורע בישראל או בעולם כולו. זכויות היסוד של המעסיקים נשחקו, זכות הקניין נפגעה, חופש החוץ צומצם, חופש הביטוי נפגע קשות והיו אפילו ניסיונות למנוע מהמעסיק להתאים את מבנה התעסוקה שלו לתנאי השוק המשתנים.

פיליזציה של התחום העסקי

בתקופה זו התרחשה אף גאות בתחום הפיליזציה של הניהול העסקי, נוצר סף ביצירת עבירות פליליות חדשות. דיני עבודה יש לא פחות מ-200 עבירות פליליות, בחוק הגנת הסביבה 785 עבירות פליליות, בחוק הגנת הצרכן 62 עבירות וביטוח ההון - שפע שקשה אפילו לספור. כיום מעסיק מוצי' בכיון גבוה יותר להיות מורעס בפלילים מאשר מי שעיקר עיסוקו בעולם הפעס. בחוקי העבודה קיבלה מגמת ההכבדה אופי של מבוז. לא חוות מ-1901 תיקוני חקיקה, גם חוקים וגם תקנות, לשבכול מוטלות עוד חובות על המעסיקים. האיוון הופך כללי, ובשוק חקיקה לא מצוין מהן חובות העובד או מהן זכויות המעסיק. הכל רוצים להגן על הסביבה, מטרה ראיה ביותר. לצורך כך הועברו המישה דברי חקיקה ראשית, המטילים את עיקר העונש על המעסיקים ולא על הרשויות, הגונוציפלייות. מי שמיאב תרופות לישראל נחשב למי שמוזהם את הסביבה, על שום שהתרופות הגיעו בארצות. מי שייבא צמיגים חדשים, המשפרים את ביטוחות הנהיגים ברכב, נחשב אף הוא למוזהם הסביבה. גם הצרכן זכה לרברים מתורשים של הגנה: שישה דברי חקיקה שניעדי להגן על הצרכן מפני המגזר העסקי, על אף שיש לנו את חוק המוכר וחוק החוץ. ההגנה הגיעה לרמה כזו שהצרכן הפך להיות נטיל כל אחריות יחסר כל שיקול דעת. ביכולתו של הצרכן להחזיר כיום מוצר או שירות בתוקף הראת חוק, אפילו בחר כי מוצריו חיוש ואפילו אין בו שום תטיעה או פגם כלשהו. אם סברנו שהחלטות הממשלה מצמצמות את הרגולציה, ההיפך הוא שקרה. במקום שמשדרי הממשלה ישתפו פעולה, הם מקימים רשויות רגולטוריות חדשות, לדוגמה: רשות המשפט והטכנולוגיה והרשות להגנת הצרכן. החלטת הממשלה להפחתת הרגולציה בשיתוף הRIA לא הגיבה תוצאות, ואף הביצוע של החלטת הממשלה להפחתת הרגולציה ב-54 בשנה אינה מגובה בפקוק על הביצוע. המגזר העסקי הפך להיות, מי שפועל מבצע גם את תפקיד הרשויות השלטוניות. הדבר נעשה בדרך מחוכמת

במיוחד אני תמה על בנק ישראל, שאמור להיות יועץ כלכלי לממשלה. על אף שעומד לרשותו אגף מחקר רב עובדים ועתיר משאבים, כלל לא עלה בדעתו שהכרח הוא לבצע עבודת לימוד כזו. בנק ישראל ממשיך לפעול במנותק, בספרות המוגבלות שלו, כאילו שום דבר לא התרחש במגזר העסקי פרט למערכת הפיננסית, וכאילו תנאי פיתוח וניהול העסקים בישראל הם אותם התנאים כפי שהיו לפני עשור.

המסקנה העגימה היא שגם משרד האוצר וגם בנק ישראל כלל אינם מודעים או בוחרים להתעלם ממה שקורה היום במגזר העסקי בישראל. משרד האוצר נצמד להשגת יעדים, שבחלקם מאוד חשובים לחברה הישראלית, אבל אין הוא מגבש מדיניות כוללת, המגדירה מה נכון באמת לעשות כדי להחזיר את המגזר העסקי אל מסלול הצמיחה.

במיוחד אני תמה על בנק ישראל, שאמור להיות יועץ כלכלי לממשלה. אף שעומד לרשותו אגף מחקר עתיר משאבים, כלל לא עלה בדעתו שהכרח לבצע עבודת לימוד כזו והוא ממשיך לפעול כאילו דבר לא התרחש במגזר העסקי פרט באמת לעשות כדי להחזיר את תנאי העסקים בישראל הם כפי שהיו לפני עשור

בנק ישראל אינו הרל מלהטף להעלאת נטל המסים בישראל, במקום לעסוק בדרכים לצמיחה והרחבת הכלכלה. כולם מתייפים ומדברים על מנועי צמיחה מרשימים, מחקר ופיתוח, הייטק, סייבר ועוד. כל אלה ביוודא חשובים, אולם צמיחה אינה מושגת כתוצאה מכך שטעוידים על בסיס סלקטיבי ממה מנוחים אליטיסטיים מוגדרים. צמיחה מושגת כאשר נוקטים מדיניות המשפיעה על כל המגזר העסקי: ההקלאות, התעשייה, הבנייה והמסחר והשירותים.

התבינה בניהול כלכלה לאומית אינה טוונה רק ביכולת להתמודד עם משברים. היא טמונה, קודם כל, ביכולת להיות תהליכים במשק שמיבילים למשבר ובידיעה איך להתמודד עימם טרם התרחשותם. תבונה זו לא קיימת כיום בקרב מקבלי ההחלטות במגזר הרחב בישראל. לא בממשלה, לא בכנסת, לא בקרב הרגולטורים ולא בבנק ישראל. אנו ממישים לשחק בהליך איטי את המגזר העסקי בהנהגה מוטעת שהכול בסדר יכר זה יכול להמשיך, ולא קולטים את התוצאות הבלתי נמנעות שתתרחשנה בעתיד הלא רחוק.

יוני אוריאל לין הוא נשיא איגוד לשכות המסחר

18.94x16.88	1	עמוד 30	גלובס - כותרת	11/10/2016	55503016-5
איגוד לשכות המסחר ולשכת המסחר - 35010					

גבולות מידתיים לתובענות ייצוגיות דן כרמלי

ערבות במקום אגרה

בחודשים האחרונים ניטש ויכוח ציבורי סביב כוונתה של שרת המשפטים, איילת שקד, להטיל אגרה משמעותית על אלו המבקשים מבית המשפט להכיר בתובענה המוגשת על ידם כתובענה ייצוגית. שרת המשפטים צודקת בפעולתה ליצור גבולות ומסגרות למיגור ה"ספורט הלאומי" (הלא בריא!) ולהגבלת אלו שהפכו אותו מכלי ביקורת צרכני למקור פרנסה – לעצמם ולאלו המייצגים אותם, ולכלי לעשיית עושר ב"שיטת מצליח" ללא סיכון אמיתי מצידם, תוך פגיעה כלכלית ותדמיתית בבעלי העסקים ובזכויות זמן שיפוטי יקר.

אין עוררין כי הכלי של תובענה ייצוגית חשוב וראוי, הן להגנה על ציבור גדול של צרכנים והן לרתעתה. עם זאת, יש למצוא את האיזון הנכון בין זכותו של הצרכן לשימוש בכלי זה ובין זכות העוסק להגנה על שמו הטוב וקניינו, שעלולים להיפגע מניצול ציני של צרכנים את חסרונן בחוק של מסגרות ראיות.

החוק הישראלי מחייב הליך דו-שלבי: התובע מגיש תחילה בקשה לאישור התובענה כייצוגית, ורק לאחר בחינת הבקשה, בהתאם לשיקולים המנויים בחוק, מחליט בית משפט אם התובענה תתברר בבית משפט כייצוגית, או שמא תידחה. לכאורה, ההליך המקדמי נועד לסנן את השימוש בכלי של התובענה הייצוגית ולשמור אותו אך ורק למקרים בהם מתעוררות שאלות מהותיות עובדתיות או כאשר בית המשפט סבור כי זו הדרך היעילה וההוגנת להכרעת הסוגיה

שבמחלוקת.

יחד עם זאת, תובעים רבים, מנצלים בחוסר תום לב את ההליך הדו-שלבי כדי ליצור לחץ וככלי מיקוח נגד בעלי עסקים, שגורר את אלה להוצאות כספיות מעצם הצורך בייצוג משפטי בהליך ההתנגדות לבקשה להכיר בתובענה כייצוגית. מבחינה ציבורית, הבקשה נרשמת בפנקס התובענות הייצוגיות, ומשם הדרך להוד תקשורת וציבורי קצרה מאד. עצם הפרסום אודות הגשת הבקשה פוגע בתדמית העסק. החוק חסר המסגרות יצר מצב של קלות בלתי נסבלת בה מוגשות בקשות להכיר בתובענות כייצוגיות, שמפירות את האיזון בין זכויות הצרכן לבין זכויותיו של העוסק. מאז כניסתו לתוקף של התיקון לחוק בשנת 2006, הוגשו אלפי בקשות לאישור תובענות כייצוגיות. בפועל, רק חלקן קטן מהן מאושר ומתנהל בגינן השלב השני בהליך.

כדי ליצור איזון בין האינטרסים הצרכניים אל מול זכויות היסוד של בעלי העסקים, צריכים לכלול לפחות שתי מסגרות, זאת בנוסף לסמכות מפורשת בחוק להטלת הוצאות משמעותיות על המבקש הייצוגי שבקשתו נדחתה על ידי בית המשפט.

מסגרת אחת – לא תוגש בקשה לאישור תובענה כייצוגית אם הסעד המבוקש היחיד הוא נזק שאינו ממוני (כגון: "עוגמת נפש"). כמו כן, ראוי כי כאשר אחר הסעדים המבוקשים הינו נזק שאינו ממוני, לא תוגש תובענה ייצוגית לסעד שאינו ממוני העולה על עשירית מסכום הסעד הממוני הנתבע.

כך יימנע מצב בו התובע "ינפח" את רמת הנזק הנתען באופן בלתי סביר וללא בסיס עובדתי.

מסגרת שנייה – מוצע לחייב את התובע הייצוגי, בהתאם לעקרון תום הלב, לפנות לעוסק המפר טרם הגשת התובענה, להודיע לו על קיומה של ההפרה לכאורה ולאפשר לו לתקן את ההפרה תוך 14 ימי עבודה מיום המצאת הפנייה אליו, וכן להטיל

תובעים רבים מנצלים את ההליך הדו-שלבי ככלי מיקוח. הבקשה להכיר בתובענה נרשמת בפנקס התובענות הייצוגיות, ומשם קצרה הדרך להוד תקשורת ולפגיעה בתדמית העסק

חובה על העוסק להשיב לפונה ולעדכנו על תיקון ההפרה. מתן ההתראה לעוסק, טרם הפתיחה בהליכים, הינו צעד בסיסי, פשוט והגיוני.

ייתכן, שחלופה מידתית וסבירה להטלת אגרה משמעותית, כמוצע על ידי שרת המשפטים, כ"מפתח כניסה" להליך, היא לדרוש ממי שמבקש להכיר בתביעתו כ"תובענה ייצוגית" להפקיד ערבות בבית המשפט (שלא תפחת מ־50 אלף שקל ותחולט ע"פ הצורך, כחלק מההוצאות המשמעותיות שייפסקו כנגד המבקש, אם בקשתו תידחה על ידי בית המשפט. ●

ד"ר כרמלי משמש כמשנה למנכ"ל באגוד לשכות המסחר

26.04x31.82	2/2	8	עמוד	גלובס - כותרת	11/10/2016	55502480-9
לשכת המסחר - 35010						

דבש בלי דבורים?

מתחילת השנה הוציא המשק הישראלי כ-24 מיליארד שקל על רכישת רכב חדש, זינוק של כ-20% לעומת השנה שעברה. אולם בענף הליסינג ובאוצר ממשיכים להכחיש את קיומה של בועת אשראי • בינתיים, על פי נתוני האוצר, שוק המשומושות ממשיך לצנוח

מכוניות חדשות. לא היינו בונים על המדינה להוצאת האוויר מהבועה צילום: תמר חצפי

שבוע שעבר פורסמו נתוני המסירות של חודש ספטמבר, וכפי שצפינו מראש היו אלה נתונים חזקים שתאמו את המומצע החודשי של 2016. עוד כ-25 אלף מכוניות חדשות עברו רישוי בחודש שעבר ובסך הכול נמסרו בשלושת הרבעונים הראשונים של השנה כ-245 אלף כלי רכב, עלייה מרשימה של כ-20% לעומת התקופה המקבילה אתמול.

נזכיר, שלפנינו עוד רבעון שלם ולא רבעון גגריני אלא כזה שבו צפויים הלקוחות המוסדיים לאגור כלי רכב כדי "להרוויח" את התיקיות הרכב, שצפויה בינואר לאחר עריכת "המס הירוק". אם לשפוט על פי התנהגות שוק הרכב הישראלי בדצמבר 2014, ממש לפני העדכון הקודם של המס הירוק, אפשר לצפות לחודש דצמבר סוער במיוחד.

1

יותר שאלות מתשובות

התרגום לכסף מרשים לא פחות, אבל מותר אותנו בעיקר עם שאלות. מתחילת השנה הוציאו רוכשי הרכב בישראל קרוב ל-24 מיליארד שקל על רכישת כלי רכב פרטיים חדשים. מדובר בהוצאה משקית עודפת של יותר ממיליארד דולר (בסביבות 4 מיליארד שקל) לעומת ההוצאה על רכב בשנה שעברה, שהייתה שנת שיא ועוד היד נטויה. זהו כסף "קשה", שעבר מכיס לכיס, ואין זה משנה אם מדובר בכלי רכב, שרכשו בתי אב באופן פרטי, ברבכני לסינג או ברבכני "אפס קילומטרים", ששוככים כיום במלאי.

לא צריך להיות אנליסט ותיק ומיומן כדי להבין שמדובר בהתנהגות שוק לא רציונלית. כל האינדיקטורים מראים שמשק הישראלי רשם צמיחה מוערית בשנה החולפת - גם אחרי המניפולציות הנמרצות (והמקובלות) של הנתונים - ושהצמיחה הפרטית, בניכוי רכישת הרכב, הייתה מתונה. ישראל עדיין נמצאת בצמרת העולמית של המיסוי הכולל המוטל על כלי רכב (בשקלול מס הקנייה, מס ומע"מ), והנהג הישראלי ממשיך לשלם אגרות רישוי מהגבוהות בעולם, מיסוי הדלק עדיין נמצא בקצה העליון של הדירוג העולמי ועל הצפיפות התחבורתית כבישים כבר נכתב כמעט הכול.

אז איך אפשר להסביר את הנתונים? האם באמת מדובר בצמיחה ריאליה ובריאה? במוסף הרכב של "ידיעות", שיצא ערב החג, פורסם ראיון ורחם עם בכירים מענף הליסינג ומשוק הרכב המוסדי, וכצפוי, דעת הרוב שווצצה בו הייתה "הכול דבש". העסקים יציבים, אין שום סימן לבועת אשראי, הלקוחות לוחקים מיומן בשיעורים מתונים ועומרים

שעוסק בשוק הרכב המשני ובפרט במחירי המכוניות המשומשות. נזכיר, שמחירי המשומשות הם הביטחונות והבסיס שעליו ניצב "הר האשראי לרכב" של המערכת הבנקאית והחז"בנקאית ושל חלק גדול מחברות הליסינג פלוס עוד כמה מיליארדים של "אג"ח מגובה נכסים".

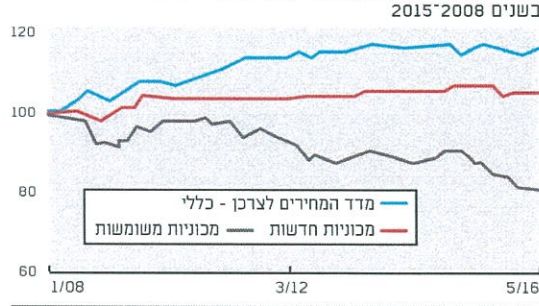
אלא שאם להסתמך על נתוני המרד של רשות המסים והלמ"ס, שמופיעים בדוח, מחירי המשומשות נמצאים בצניחה מתמדת ביחס למרד הכללי, וצניחתם הוצאה מתחילת 2015 ועד עכשיו. וכך כותבים מחברי הסקירה: "כלל, רכב משומש הפך לפחות אטרקטיבי בעיני הרוכשים ביחס לרכב חדש בתחום רכבי המיני ובמקביל התגברה התחרות בצד היצע מכוניות משומשות כתוצאה ממכירת רכבי חברה לשעבר. כפי שראינו תופעה זו מתרחבת גם לגילאי רכב מעבר ל-4 שנים. כתוצאה מכך חלה הוזלה משמעותית במחירי רכב משומש ביחס לרכב חדש". כמה משמעותית? בשנת 2015 ירדו מחירי המכוניות המשומשות ב-25% לעומת המצב ב-2008".

נתונים רשמיים כאלה היו צריכים להביא להנפת דגל אדום, אבל זה לא קורה, ולא רק בגלל העובדה שהוכחנו לעיל, שלאוצר אין אינטרס לעצור את החגיגה. את אותה הסיבות לכך אפשר למצוא באותה סקירה: "בכלי רכב בני 36-41 חודשים מתקיימת שליטה כמעט מוחלטת של ציי הרכב בצד היצע, עם משקל יחסי של כ-84% מתוך סך המכירות של כלי רכב בקבוצה זו... בשנת 2015 עלה משקל המכוניות שנמכרו מחברות לסינג בגיל מעל ל-4 שנים לכדי 19%".

אז אולי הנהג "הר" הולך ומרומם של אשראי לרכישת רכב, שעקר הביטחונות שלו נקבע על פי ירידת הערך החזויה של הרכב המשומש של פני שלוש-ארבע שנים. ואיך נקבעת אותה ירידת ערך? על פי "חוקי הביקוש וההיצע בשוק", פרט לעובדה שההיצע של המכוניות המשומשות, בגילאים הרלוונטיים לחישוב הירידה, נשלט על ידי גורמים שיש להם את האינטרס הגדול ביותר להפסיד מפרסום ירידת הערך האמיתית. אמנם פה ושם אפשר לראות מודעות על מכירות חיסול ב-40% פחות מהמחירון הרשמי, והמוכרים הפרטיים של משומשות נתקלים כיום בתופעה הנפוצה שמכונה "אף אחר לא מתקשר".

אבל כיוון שהעסק כבר שומר כל כך הרבה שנים על יציבות מופתית ב"מיטת מצליח", זה כנראה לא אמור להטריד איך אחד פרט לכמה רואי שחורות נרגנים שכמנותו. כפי שנאמר, "הכול דבש, בלי דבורים".

מדד מחירי מכוניות חדשות ומכוניות משומשות

מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, נתוני משרד התחבורה, עיבודי רשות המסים

באותה חוות דעת שיש להימנע מהוורדה נוספת של מיסוי הרכב, שתביא להגדלת הגודל והוהיחם. נעזוב רגע את העובדה שבעבר האוצר בחר להתעלם בעקביות מהמלצות מיסוי רכב נחרצות אך "לא נעימות" של ה-OECD, דוגמת ההמלצה להוריד את המיסוי על ההוצאות הקבועות על הרכב (מס קנייה, מס גורש ומס דלק. משמעותו של האוכר הנוכחי היא שבעולמה הפרטי והמנותק של רשות המסים, לא בועת האשראי - שכאמור כה רווחית למדינה - היא זו שאחראית לזינוק בגורש בכבישים, אלא העובדה, שמיסוי הרכב בכלל נמוכים מדי ולפיכך "תגידו תודה שאנחנו לא מעלים עוד יותר את המס כדי לנמנע גורש".

3

המשומשות בצניחה

ההתעלמות העקבית של האוצר מהסיכונים של בועת אשראי בולטת במיוחד לאור פרק בסקירה

אדומים, אפשר להניח שבאוצר יעדיפו להתעלם מהם. הזינוק בשוק הרכב מייצר השנה הכנסות אדירות למדינה וכידוע "כסף בקופה" קודם תמיד לשיקולים ציבוריים ארוכי טווח. הוכחה לכך מצאנו בסקירה השנתית של ענף הרכב לשנת 2015, שפרסמה רשות המסים בשבוע שעבר. בסקירה לא מצאנו שום התייחסות אקטואלית לגבי האשראי לרכישת רכב כלשהי או לגבי הזינוק (ההווי) בנתוני הכנסות המדינה ממיסוי רכב מתחילת 2016.

כן, מצאנו בו את אותן מנטרות קבועות וצפויות: המכוניות בישראל הופכות נקיות ובטוחות יותר משנה לשנה, מיסוי הרכב הממוצע בישראל בכלל נמצא בירידה (ב-2015 הממוצע טיפס בכמה אחוזים? "זו סטייה מקומית") והמיסוי עדיין לא משקף את הנזקים של הרכב לסביבה ולפקקים. השנה נוסף לרוח של הרשות אוכזר - למעשה טפחיה עצמית על השכם - לתלות הרעת האחרונה של ה-OECD, ששיבחה את שיטת "המיסוי הירוק" של ישראל והמלצות של ה-OECD שנכללו

בהחזורים והכול מגובה נכסים סחירים וסולידיים. זה היה בהחלט מסר מרגיע שנשלח למשקיעים מענף, שמייצג אשראי אנקאי, אנ"חים ואשראי ספקים בהיקף מוערך של כ-18 מיליארד שקל.

היחיד בארון שהעז לקלקל את הקונצרט היה מוני בר, הבעלים והמנכ"ל של חברת ההשכרה והליסינג באר"ט וי"ר סקציית חברות הליסינג בארגון לשכות הפסחה. בר, מותיקי הענף, מעולם לא היסס להביע דעות שאינן מיישירות קו עם העמדה הרשמית, וכך גם הפעם: "יש בועת מימון בשוק הרכב. אני כצרכן מקבל הורעה 'בוא קח 50 אלף שקל' בלי שמכירים אותי בכלל. בני זוג עם הכנסה של 12-10 אלף שקל קונים רכב חדש, משלמים מקדמה של 7,000 שקל ואת השאר מחלקים בהם לתשלומים, שלא בטוח שיעמדו להם. זו חר' משמעותית בנפח. מכאן מגיע הגידול במכירות לשוק הפרטי ויש גם חברות לסינג שמקבלות מימון זול, ממקורות שלא ממש בורקים את הביטחונות שהם מקבלים. בסוף הרשויות יתערבו או שעליית הריבית תשנה את הכול".

2

האוצר מתעלם

האמת היא שלא היינו בונים על התערבות המדינה ליצור הוצאת האוויר מהבועה. כפי שהשפנו בשנה שעברה, עד לאחרונה המדינה כלל לא טרדה לאסוף נתונים על היקף האשראי לרכישת רכב ורק השנה, בעקבות ביקורת מפורשת של מבקר המדינה, החל בנק ישראל ללקט נתונים פרטניים בנושא. אפילו אם נתוני האשראי החדשים ידליקו אורות

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House
96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת
דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

לינק לקובץ: **לחץ כאן**

תוכנית: איפה הכסף

תאריך: 18/10/2016

שעה: 16:09:26

רשת: רדיו ללא הפסקה

כותרת: **בשנה שעברה נרשם גידול של 2.5% במספר עסקים שנוספו למגזר הפרטי**

ענת דוידוב: בשנה שעברה נרשם גידול של 2 אחוזים וחצי במספר העסקים שנוספו למגזר הפרטי ולשירותים, סך הכל על כ- 9500. עם זאת, באיגוד לשכות המסחר אומרים שלמרות מצב האבטלה הנמוך, הממשלה לא מכשירה עובדים מתאימים לשוק העבודה. דן כרמלי, מנכ"ל איגוד לשכות המסחר.

דן כרמלי: הדבר החשוב ביותר שאולי צריך לעשות בנושא הזה זה בעצם לכוון את ההכשרה המקצועית לצרכים האמיתיים של המשק. מי שמייצר היום מקומות עבודה במדינת ישראל זהו מגזר המסחר והשירותים. אבל כשאנחנו מסתכלים על תוכנית ההכשרה המקצועית של מדינת ישראל, אנחנו מוצאים מעט מאוד קורסים והכשרה מקצועית שמתאימים לצרכים של מגזר המסחר והשירותים, במיוחד בכל מה שקשור לנושא של מקצועות הקשורים לקמעונאות, לרשתות קמעונאיות ולצרכים האמיתיים של המשק.

עמוד 1

4.78x8.73	1	4	עמוד	ממון	ידיעות אחרונות - ממון	19/10/2016	55580850-6
אירגון לשכחות המטהר אוריאל לין - 35010							

הגידול אשתקד במגזר המסחר והשירותים: כמעט 10,000 עסקים

9,437 עסקים נטו נוספו אשתקד למגזר המסחר והשירותים, שהסתכם בי"ע 388,697 עסקים. מדובר בעסקים שנפתחו בניכוי עסקים שנסגרו, ובגידול של 2.4% במספר העסקים במגזר לעומת שנה קודמת. כך מרדוח איגוד לשכרות המסחר. נשיא האיגוד, עו"ד אוריאל לין, אמר כי "המסחר והשירותים הם מזמן החלק המוביל בהתפתחות הכלכלה".

המגזר העסקי כולו גדל ב־2.3%, שהם 12,724 עסקים, ועמד על 547,591 עסקים. הגידול תפס 74% מסך הגידול במגזר העסקי. גדליאור

20.01x13.49	1	16 עמוד	the jerusalem post - front	19/10/2016	55581757-3
אירוע לשכות הסחר והיחסים עם ישראל 35010 -					

■ ALL COUNTRIES that have diplomatic relations with Israel are keen to boost trade relations, because increases in bilateral trade not only contribute to the economies of the countries concerned but help to reduce unemployment by creating more job opportunities. Despite the geographic distance between the Philippines and Israel, trade authorities in both countries believe that the potential for boosting trade exists.

With this in mind, officials of the Philippine Embassy in Tel Aviv met last week with officers of the **Federation of Israeli Chambers of Commerce** to discuss areas in which trade between the two countries could be increased. Philippine Ambassador **Neal Imperial** focused on traditional export winners (fruits and high-end furniture) and business and investment opportunities in the services sector. "Israeli companies can benefit from the 24/7 operations guaranteed by Philippine BPOs [Business Process Outsourcing]," said Imperial, in highlighting the information technology-business process management industry of the Philippines.

FICC president Uriel Lynn welcomed the possibility of entering the services sector of the Philippines in addition to the traditional trade

GRAPEVINE

• By GREER EAY CASHMAN

focus on merchandise.
A methodical way to increase Israel's imports from the Philippines is by conducting a study of Israel's needs and identifying the different products with which the Philippines has competitive advantage, Lynn recommended.

"The Israeli market is looking for suppliers of organic products, kosher produce, high-end furniture, textile and apparel. I think of the Philippine BPO and ICT [information and communications technology] sector as "pearl in a shell," to which awareness among Israeli businessmen should be created," said **Ze'ev Lavie**, FICC director for international relations.

Lynn assured embassy officials of the full support of the FICC in organizing meetings for Philippine business delegations visiting Israel.

The meeting with the FICC follows earlier meetings between embassy representatives and the Israel-Asia Chamber of Commerce, the Haifa Rotary Club and Jerusalem Chamber of Commerce – all indicators of how keen the embassy is to upgrade trade relations.

FROM LEFT: Philippine Embassy third secretary and vice consul Judy Razon; Boaz Waksman, Philippine honorary consul for Ashdod and southern Israel; Philippine Ambassador Neal Imperial; Uriel Lynn, FICC president; Dan Carmely, FICC CEO; and Ze'ev Lavie, FICC international relations division director. (Courtesy Philippine Embassy)

8.46x30.25	1	14	עמוד	הארץ - the marker	25/10/2016	55633845-9
איגוד לשכות המסחר/לשכת המסחר - 35010						

עסקים קטנים ניצן ארליך

לפתוח את עוגת המכרזים

באחרונה החלו כמה חברי בנסת לקדם תיקונים שונים לחוק חובת המכרזים, כדי לסייע לעסקים הקטנים בישראל להשתלב ב"עוגת" המכרזים של המדינה והשלטון המקומי. התיקונים הללו הם יוזמה מבורכת, שכן בבואנו לבחון מי הזוכים המרי כזיים ברוב המכרזים של משרד המגור הציבורי, נגלה פעם אחר פעם את ההבדלות הגדולות במשק.

מדינה שמודעת לעובדה שעסקים קטנים ובינוניים הם קטר הצמיחה של המשק, ומצהירה תחת כל עץ רענן שהיא מעוניינת בעידוד וטיפול עסקים אלה, חייבת לעבור משלב ההצהרה לשלב המעשה – ולפעול להפקטו לשילוב מסיבי של עסקים קטנים ובינוניים בעוגת המכרזים הציבורית.

איגוד לשכות המסחר פעל לפני כמה שנים להובלת תיקון משמעותי לחוק חובת המכרזים, שטיפול באחת מבעיות השורש – תנאי הסף. התברר שמשיקולי נוחות אדמיניסטרטיבית, לעורכי המכרזים היה נוח לעבוד עם מספר מצומצם של חברות גדולות. הדרך לנפות את העסקים הקטנים והבינוניים מהמכרזים זיה היתה באמצעות תנאי סף דרקוניים, ללא קשר ליכולת הכי צוע של העבודה הנדרשת. בעקבות התיקון מחויב כיום כל עורך מכרז להציב רק תנאי סף המתחייבים מאופיו ומטיבו של המכרז. בנוסף, קיימים בחוק קריטריונים בנוגע לכמה תנאי סף, המי חייבים קורלציה בין העבודה הנדרשת לבין תנאי הסף. אמנם, לעורכי המכרזים ניתנה אפי שרות לחרוג מאמות מידה אלה, אבל התוספה החובה לנמק – בדיעה שחובה זו מכפיפה את עורכי המכרזים לביקורת שיפוטית על ידי מי שהיה סבור שלא היתה הצדקה לסטות מאמות המי דה הרגילות.

לעורכי המכרזים היה נוח לעבוד עם מספר מצומצם של חברות גדולות, והדרך לנפות עסקים אחרים היתה דרך תנאי סף דרקוניים

ואולם לא כל עסק קטן אכן מסוגל לעשות שימוש בבתי המשפט כדי לעמוד על זכויותיו החוקיות. ראשית, מדובר בעלות לא מבוטלת. שנית, יש עסקים שחוששים לפנות נגד גופים ציבוריים לבתי המשפט, מחשש שבי עתיד יבולע להם.

לא אחת נתקלנו במכרזים שבהם ניתן משקל רב לפרמטר של ניסיון. ברור לחלוטין שאף אחד לא מעוניין שיתגלחו על חשבוננו, אך גם החברות שמציגות כיום את הניסיון הנדרש היו בעבר חברות חדשות שקיבלו את הצ'אנס. אם ניסיון קודם יהווה פרמטר מכריע, המשמעות היא סגירת השוק בפני חברות חדשות.

יש לחשוב בצורה יצירתית, באופן שמצד אחד ייתן הגנה לעורכי המכרזים, ומצד שני יגדיל את התחרות. כך למשל, ניסיון של חברה בתחום מקביל או משיק יכול להיחשב בניסיון מתאים, גם אם אינו עונה במדויק על הניסיון הנדרש במכרז.

דוגמה להדרת עסקים קטנים בלי הצדקה ניתן למצוא במכרזי רז מסוים, שבו צוין כי חברה שניהלה בעבר פרויקט בהיקף של 50 מיליון שקל תזכה ב-15 נקודות במסגרת השקלול הכולל. מדובר היה במכרז שהיקפו מיליון שקל בלבד. מה הסיכוי של עסקים קטנים ובינוניים, שמסוגלים לבצע את העבודה בצורה הטובה ביותר, לקבל נתח מהעוגה, כאשר הם בנחיתות מובנית של נקודות דירוג?

תפקיד חשוב בבקרה על תנאי המכרזים והאפשרות של עסקים קטנים ובינוניים להשתלב בהם שמור לסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים שבמשרד הכלכלה – אלא שמצבת כוח האדם שם לא מסוגלת להתמודד בזמן אמת עם כמות המכרזים העצומה של המגזר הציבורי, ולסלק את תנאי הסף שאינם ראויים, ומנציחים את המצב.

טוב יעשה המהוקק אם יקיים מעקב הבוחן את השפעות תיקוני החקיקה ואת המציאות העגומה – שבה אף שהמטרה הברורה בתיקון חוק חובת המכרזים היתה ועודנה שילוב עסקים קטנים ובינוניים, בשטח עדיין זוכה במכרזים שוב ושוב אותו מספר מצומצם של חברות גדולות.

הכותב הוא יו"ר ועדת עסקים קטנים ובינוניים באיגוד לשכות המסחר

23.54x30.29	1	13	עמוד	the jerusalem post - front	30/10/2016	55699778-6
35010 - אוריא לין						

The Treasury and Bank of Israel are undermining Israel's business sector

• By **URIEL LYNN**

During the past decade, the Israeli economy has shown a capability for strong growth, combined with impressive stability. The business product doubled between the years 2005-2015, growing by 107 percent from \$107 billion to \$222b. During this decade, from 2004 to 2007 growth reached almost 7%. Israel survived the world crisis of 2008 better than most countries: there was no negative growth, and by 2010, the growth rate was back to 6.6%. The economy maintained its stability, and the ratio of national debt to product was reduced.

These achievements attracted notice the world over. The shekel came to be considered one of the strongest currencies, and the Israel economy one of the world's strongest. However, it seems that we Israelis have some quality that prevents us from holding on to success for long. A purblind administrative system has been operating continually to wear away these achievements. During the above-mentioned period of growth, there has been a trend established in Israel, in which the government, the Knesset and a host of regulatory bodies have demonstrated an insatiable appetite for solving problems by increasing the burden on the business sector.

We have witnessed a flood of legislative and regulatory initiatives such as our country (or the world, for that matter) has never seen before.

The basic rights of employers have been whittled away. Proprietary rights have been infringed. Freedom of contract has been restricted. The right of free speech has been severely restricted – and attempts were even made to prevent employers from adjusting the structure of their employment to the changing market conditions.

At the same time, there was a high tide of criminalization of business management. There was a surge in the creation of new crimes. In labor law, there are no less than 200 criminal offenses. In environmental protection there are 785, in the laws for protection of the consumer there are 62, and in the capital market the number is too great to be readily counted. Employers in Israel today are in greater danger of criminal indictment than are the members of the criminal underworld.

In labor legislation, the tendency to increased severity took on the nature of a flood. No less than 190 legislative alterations – both laws and regulations – in all of which additional obliga-

tions are laid upon employers, and in not one of which are defined either the obligations of an employee or the rights of an employer.

The desire to protect the environment is universal and laudable. To that end, five main legislative acts were passed, all of which place the main onus on employers, and not on the municipal authorities. Anyone importing medicines into Israel is seen as a contaminator of the environment, since the medicines arrive packaged. An importer of vehicle tires – which in actual fact, are designed to improve driver safety – is likewise seen as a polluter.

Consumers have been the beneficiaries of additional layers of protection: six legislative acts, all intended to protect the consumer from the business sector – despite the fact that we already have a Law of Sales and a Law of Contracts. Consumer protection has reached a point at which the consumer has no responsibility at all, and is no longer required to exercise discretion or judgment. A consumer is today able, within the bounds of the law, to return any product, or service – even one which he has chosen of his own free will, and in which there is no flaw or misrepresentation whatsoever.

We may have thought that the decisions of the government have reduced regulation; in fact, the opposite has occurred. Instead of offering cooperation, they set up new regulatory bodies. For example the Law and Technology Authority, or the Consumer Protection Authority. The government's decision to reduce regulation by means of RIA did not produce results. The carrying out of the government's decision "to reduce regulation by 5% per annum" is not backed up by any kind of supervision or monitoring of results.

It is the business sector itself which has become the de facto executive arm for the regulatory authorities. This has come about through an ingenious system of new requirements for online reporting.

The improvement of employees' pension conditions is a universally desirable subject. But this subject, too, has suffered as a result of excessive regulatory zeal. Amendments have been piled on – such as amendments 12 and 16 to the Provident Funds Act, regarding increased deductions for pensions, payment by employers to insurance agents who are both operators and marketers, and so on.

The end result of the above is a substantial increase in employers' costs,

with no corresponding cost reductions and no increase in efficiency, in any of the absolute monopolies controlled by the government – electricity costs, seaport services, airport services, water costs, etc. The tax burden has also increased. Corporate tax has been raised from 25% to 26.5% and lowered back after three years to 25%, and the tax on withdrawal of profits raised from 25% to 30% – an increment of 20%.

The labor courts, and the National Labor Court, have gleefully fallen in with this trend. Even the Supreme Court has gone along, by restricting employers' freedom of expression – a basic freedom enjoyed in Israel even by the enemies of the state.

Whenever the possibility of protecting the country's business sector, however slightly, is brought up, an automatic negative response is certain to occur. When the Treasury decided to reduce corporate tax rates, headlines immediately screamed "benefits for the wealthy!" And when the Justice Minister expressed the view that balance should be imposed on class actions, her words met with extremely strong criticism.

The cumulative results of this burdensome trend have not been slow to appear.

In 2012, growth in the business sector fell to a rate of 2.6%. This was followed by a slight improvement in 2013. In the years 2014-2015, the business sector in Israel has been in a state of essentially zero growth: 2.3%, which is simply the growth corresponding to the country's population increase. Likewise, during the first half of 2016, the rate of growth has remained at the null level of 2.3%.

I am left wondering whether those responsible for setting Israel's economic policy understand that there is a limit to the burdens which can be imposed on the country's business sector. Do they not realize that the continual imposition of additional requirements and restrictions on business promoters and entrepreneurs does immense damage to the motivation to build and develop new enterprises? Are they really not capable of understanding that growth of the economy stems from activity of the business sector, and not from growth of the public sector? How is it at all possible to establish a financial policy of growth when not a single responsible body in the government has even begun to understand the significance of all the extra costs and expenses with which the business sector has

been burdened over the past 10 years? Or of the additional time and manpower required to cope with that load?

I am particularly taken aback by the Bank of Israel, which should be the government's financial adviser. Despite being equipped with a research department which is plentifully manned and rich in resources, the bank continues to ignore all the necessary lessons. It carries on with its limited calculations, cut off from reality, as though nothing at all had happened in the nation's business sector outside the financial system; as though conditions of business development, and business management, were exactly the same today as they were 10 years ago.

The regrettable conclusion is that both the Treasury and the Bank of Israel are totally unaware of (or worse, choose deliberately to ignore) what is happening today in Israel's business sector. The Treasury concentrates on achieving goals, some of which are important to Israel society, but has failed to formulate an overall policy, stating what must really be done to bring the country's business sector back into conditions of real growth.

The Bank of Israel continues to call for additional increases in the country's tax burden, instead of working to find ways of increasing growth and expanding the economy. Everywhere one hears talk of impressive growth engines, research and development, high-tech, cyber, etc. All these are without doubt of great importance, but real growth is not to be achieved through selective encouragement of a few limited, elitist sectors. Growth is achieved when policies are adopted which embrace the entire business sector: agriculture, manufacturing, construction, trade and services alike.

Managing a national economy calls for more than simply an ability to surmount crises. It calls, first of all, for an ability to identify processes within the economy which lead to crises, and to deal with them before crisis supervenes. Today, this ability is not to be found among Israel's decision makers: not in the government, not in the Knesset, not in the regulators and not in the Bank of Israel. We continue, slowly but surely, to undermine the business sector, in the mistaken belief that all is well, and that things can go on as they are – with no conception of the inevitable consequences which will ensue, in the not-too-distant future.

The author is president of the Federation of Israeli Chambers of Commerce.

פוליטי (http://www.israelhayom.co.il/ih_search?section=10059) | שישבת (http://israelhayom.co.il/shishabat) | ישראל השבוע (http://www.israelhayom.co.il/ih_search?section=1588)

קשה בעקבות נפילה מגובה ברחוב דנין > | 16:53 // ראשוני: פיגוע דריסה בכביש גוש עציון חברון, שני בני אדם נפצעו < | 16:37 // איסלנד: מפלגת "העצמאות" תזכה להרכיב את הממשלה הבאה לאחר שזכתה ב

כלכלה (http://www.israelhayom.co.il/economy)

מדד הבירוקרטיה: מזכירות בתי המשפט העפילה למקום הראשון

משרד התחבורה שכיב בצמרת הטבלה ירד למקום ה-7 * עו"ד לין: הממשלה לא מבחינה בין בירוקרטיה לרגולציה

השמעת
כתבה

אהבתי 0

שתפו

מערכת ישראל היום // פורסם ב: 30.10.2016 16:41

ברבעון השלישי של שנת 2016 מדד הבירוקרטיה של איגוד לשכות המסחר (<http://www.chamber.org.il/biro>), המבוצע באמצעות חברת SQ, נותר על כנו ואינו מבשר על מגמת שיפור בנתוני המדד שהושגו מתחילת השנה, לעומת שנים קודמות, ועומד על - 6.91. עדיין ניתן לראות כי מרבית משרדי הממשלה מציגים שיפור בשירות לעסקים ביחס לשנה קודמת ומזכירות בתי המשפט, משרדי הכלכלה והביטוח הלאומי מציגים ציון מדד של 7 ומעלה. המשרדים נמדדים, בין היתר, על מתן פתרון מקצועי (7.11) ויחס אישי (7.02) ומציגים שיפור ביחס לשנתיים האחרונות. עם זאת, כ-36% מבעלי העסקים עדיין גורסים לפגיעה בעסקיהם - עקב שירות ממשלתי שממשיך להיות לא נוח, ארוך ומסורבל, ובירוקרטיה שממשיכה לפגוע בפעילות העסקית. במקום הראשון במדד נמצאת מזכירות בתי המשפט, אחריה נמצא משרד הכלכלה, ביטוח לאומי, בריאות, פנים, אוצר (רשות המיסים) ובמקום ה-7 משרד התחבורה. מעניין לציון שמשרד התחבורה כיב בצמרת הטבלה בשנים האחרונות והשנה התדרדר למקום האחרון.

לדברי עו"ד אוריאל לין, נשיא איגוד לשכות המסחר, "ממשלת ישראל ושריה טרם הפנימו את האבחנה בין בירוקרטיה לרגולציה. שכן על אף יחסי הגומלין בין השתיים, עדיין ישנם הבדלים משמעותיים שחובה להבינם על מנת לטפל בנושא הבירוקרטיה כשלעצמו בצורה הנכונה. רגולציה היא אסדרה שעל המגזר העסקי לבצע על פי דין, בעוד שבירוקרטיה מתייחסת לרמת השירות שמשרדי הממשלה מציעים. הפחתת הרגולציה יכולה אומנם לתרום גם להורדת הבירוקרטיה, אך היא איננה תוקפת את בעיות היסוד של הבירוקרטיה שהן במהותן תרבות שירות ירודה, חוסר יעילות, נוהלי עבודה גרועים וזלזול באזרחים, התחומים ששרי הממשלה מתעלמים מהם. על נציבות שירות המדינה ליזום תכנית שתשנה מן היסוד את תרבות העבודה בשירות הציבורי."

שי חיון, מנכ"ל SQ, מציין כי "הממצאים מראים שאכן קיימת מגמת שיפור בבירוקרטיה הממשלתית. השירות שמקבלים עסקים בשנת 2016 טוב יותר באופן משמעותי מאשר שהיה בתחילת המדינה, בשנים 2008 - 2011. יחד עם זאת, כאשר משווים את המדדים לאלו במגזר הפרטי, הפערים עדיין גדולים לרעת השירות הציבורי." חיון מדגיש כי קיימת שונות בין המשרדים: משרד הכלכלה מראה שיפור יפה ובביטוח הלאומי נראה כי יצאו מהמשבר השירותי שחוו בשלוש השנים הקודמות וחזרו לרמת שירות מעל 7, אולם קיימת אכזבה מסוימת מהירידה ברמת השירות שמספק משרד התחבורה ב-2016. חיון ממליץ לבחון לעומק אילו דרכים יכולות להחזיר את משרד התחבורה להיות בין המשרדים המובילים ברמת בירוקרטיה נמוכה ורמת שירות טובה.

מדד הבירוקרטיה של איגוד לשכות המסחר וחברת SQ בודק את איכות השירות וחוות הלקוח במשרדי הממשלה ובגופים הממשלתיים השונים - הבריאות, התחבורה, הפנים, האוצר (רשות המיסים), הכלכלה והתעשייה (התמ"ת), המוסד לביטוח לאומי ומערכת בתי המשפט. המדד מורכב מארבעה קריטריונים: זמינות נציגים (משקל לחישוב המדד 13%), זמן הטיפול בפניה (משקל לחישוב המדד 20%), יחס אישי (משקל לחישוב המדד 33%) ואיכות הפתרונות (משקל לחישוב המדד 34%). המדד בחן גם תהליכים שמתרחשים במשרדים כגון הנפקת רישיונות, הוצאת/חיזוש דרכון, תשלומים למשרדים ועוד.

עד כה בוצעו בשלושת הרבעונים הראשונים של 2016 - 1,712 ראינות עם אנשי עסקים. המדידה נעשת באמצעות סקר טלפוני בקרב מדגם ארצי ומייצג של העסקים בישראל, תוך שמירה על מכסות לפי ענף הפעילות (מסחר, שירותים ותעשייה) ולפי גודל העסקים. שאלות הסקר נבנו על סולם מילולי בן חמש דרגות, של "כלל לא מרוצה" (1) עד "מאוד מרוצה" (5); אלה תורגמו לסולם של 1 - 10.

27x19.99	1	11	עמוד	כותרת	י תד נאמן -	31/10/2016	55720085-2
איגוד לשכות המס - 35010							

פלכלה בעריכת: מ. גרין

מדד הביורוקרטיה של איגוד לשכות המסחר

משרד התחבורה מציג את השירות הגרוע ביותר

■ 38% מדווחים כי הביורוקרטיה במשרד פוגעת בעסקיהם

ברבעון השלישי של 2016 מדד הביורוקרטיה של איגוד לשכות המסחר, המבוצע באמצעות חברת SQ, נותר על כנו ואינו מבשר על מגמת שיפור בנתוני המדד שהושגו מתחילת השנה, לעומת שנים קודמות, ועומד על 6.91. עדיין ניתן לראות כי מרבית משרדי הממשלה מציגים שיפור בשירות לעסקים ביחס לשנה קודמת ומזכירות בתי המשפט, משרדי הכלכלה והביטוח הלאומי מציגים ציון מדד של 7 ומעלה.

שי חיון, מנכ"ל SQ, מציין כי "הממצאים מראים שאכן קיימת מגמת שיפור בביורוקרטיה הממשלתית. השירות שמקבלים עסקים בי 2016 טוב יותר באופן משמעותי מאשר שהיה בתחילת המדידה, בי 2011 ו-2008. יחד עם זאת, כאשר משווים את המדדים לאלי במגזר הפרטי, הפער עדיין גדולים לדעת השירות הציבורי".

מדד הביורוקרטיה מורכב מארבעה קריטריונים: זמינות נציגים (משקל לחישוב המדד 13%), זמן הטיפול בפניה (משקל לחישוב המדד 20%), יחס אישי (משקל לחישוב המדד 33%) ואיכות הפתרונות (משקל לחישוב המדד 34%). המדד בוחן גם תהליכים שמתרחשים במשרדים כגון הנפקת רישיונות, הוצאת/חידוש דרכון, תשלומים למשרדים ועוד.

עד כה בוצעו בשלושת הרבעונים הראשונים של 2016 - 1,712 ראיונות עם אנשי עסקים. המדידה נעשת באמצעות סקר טלפוני בקרב מדגם ארצי ומייצג של העסקים בישראל, תוך שמירה על מכסות לפי נפחי הפעילות (מסחר, שירותים ותעשייה) ולפי גודל העסקים. שאלות הסקר נבנו על סולם מילולי בן חמש דרגות, של "כלל לא מרוצה" (1) עד "מאוד מרוצה" (5); אלה תורגמו לסולם של 1-10.

מי המשרד הכי פחות ביורוקרטי?

1. מקום ראשון - מזכירות בתי המשפט עם ציון מדד של 7.50. מציין המדד הגבוהים שנמדדו עד כה. שביעות רצון גבוהה מהיחס האישי (7.67) של נותני השירות בהשוואה למשרדי הממשלה הנבחרים במדד. מקצועיות נותני השירות (7.38) מעכבת את חוויות השירות על אף שהינה מהגבוהים שנמדדו. הסכמת עדיין מורגשת

בשירות, וממוצע זמן הטיפול בפניות עומד על 7.95 שבועות, בעוד שהזמן הנהפס כסביר עומד על כשלושה וחצי שבועות בלבד.
2. מקום שני - משרד הכלכלה והתעשייה, שמנכ"לו עמיר לנג. ציון מדד של המשרד עומד על 7.25 ומראה שיפור. עם זאת, ניכר כי בעלי העסקים מרוצים פחות מזמני הטיפול בפניותיהם - מישך הטיפול בפניות מול המשרד אורך כ-7.9 שבועות ונמצא בפער של כחודש מהזמן הנהפס כסביר בעיני בעלי העסקים (3.74 שבועות).
3. מקום שלישי - הביטוח הלאומי, שמנכ"לו פרופ' שלמה מור יוסף, עם ציון מדד של 7.01. בי-2016 הביטוח הלאומי מציג שיפור בשירות. בעלי העסקים מרוצים יותר ממקצועיות הפתרונות (7.16) יחס נותני השירות (7.06). זמני הטיפול (6.93) וזמינות נציגי המשרד (6.59) מעכבים את חוויות השירות ומשך הטיפול בפניות למיסד אורך בממוצע כשבועה שבועות בעוד שבעלי העסקים חושבים כי הזמן הסביר לטיפול בפניות עומד בממוצע על כשבועיים בלבד, פער של חמישה שבועות.

4. מקום רביעי - משרד הבריאות, שמנכ"לו משה בר סימן טוב. ציון המשרד עומד על 6.74 ומציג שיפור ביחס לשנה קודמת. המשרד מציג שיפור בשירות שמעלה אותו מהמקום האחרון בי-2015 למקום הרביעי בי-2016 עד כה. על אף הירידה במקום הרביעי, כמחצית מבעלי העסקים (47%) מדווחים כי הביורוקרטיה המשרדית פוגעת בעסקיהם במידה רבה או רבה מאוד. שיעור זה הינו הגבוה ביותר מבין המשרדים הנבחרים במדד.

5. מקום חמישי - משרד הפנים, שמנכ"לו אורנה הוזמן בכיר הודיעה לאחרונה על סיום תפקידה. ציון המשרד עומד על 6.67. בעלי העסקים מלינים בעיקר על זמינות נציגי המשרד (6.24) וזמני התהליכים (6.20). ממוצע משך טיפול בפניה במשרד עומד על 10.4 שבועות בעוד הזמן הנהפס כסביר עומד על כארבעה שבועות בלבד, פער של כחודש וחצי.

6. מקום שישי - משרד האוצר, שמנכ"לו שי באב"ד, עם ציון מדד של 6.62. זמינות נציגי המשרד ממשיכה לעכב את חוויות השירות (5.94) - הציון הנמוך ביותר מבין כל נותני השירות הממשלתיים שנבחרים. מנגד, חוויות השירות טובה יותר בנושא מקצועיות נותני השירות במשרד (6.94). 34% מבעלי העסקים טוענים כי הביורוקרטיה

יה המשרדית פוגעת בעסקיהם במידה רבה או רבה מאוד.
7. מקום שביעי ומי שסוגר את הרשימה, משרד התחבורה עם ציון מדד של 6.59. לאחר שבי-2015 המשרד העניק את השירות הטוב ביותר לעסקים, בי-2016 תופס את המקום האחרון במדד עם ציון של 6.59 בלבד. בעלי העסקים מלינים בעיקר על זמן התהליך (6.15) וזמינות נציגי המשרד (6.24). 38% מבעלי העסקים חשים כי הביורוקרטיה במשרד פוגעת בעסקיהם במידה רבה או רבה מאוד, ובנושא זה אין שיפור ביחס לשנה קודמת כפי שנראה במשרדים אחרים.